

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA

NOVEMBRE - 2018

SECCIÓ D'ESTUDIS AGRARIS
DIRECCIÓ TERRITORIAL VALÈNCIA

Índex de contingut

Table of Contents

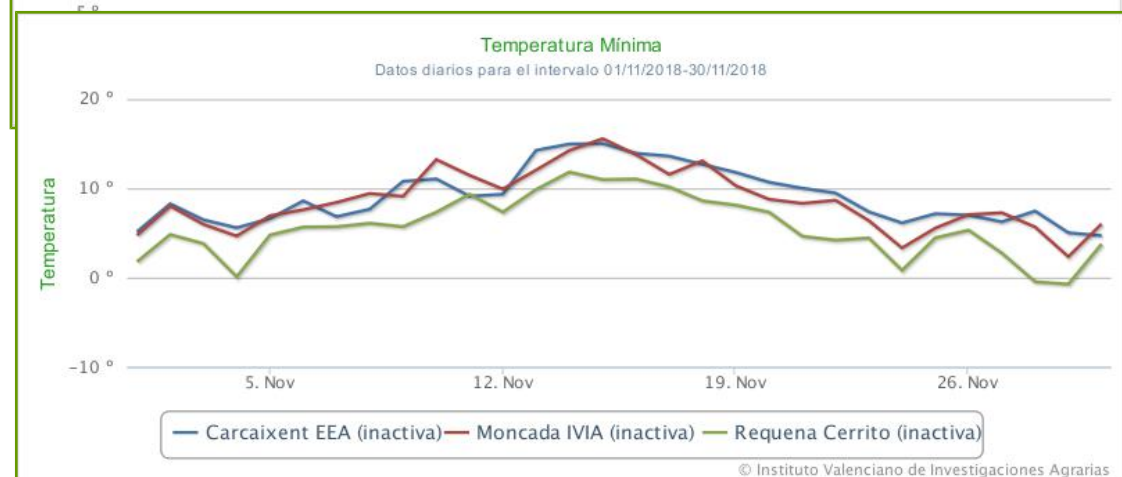
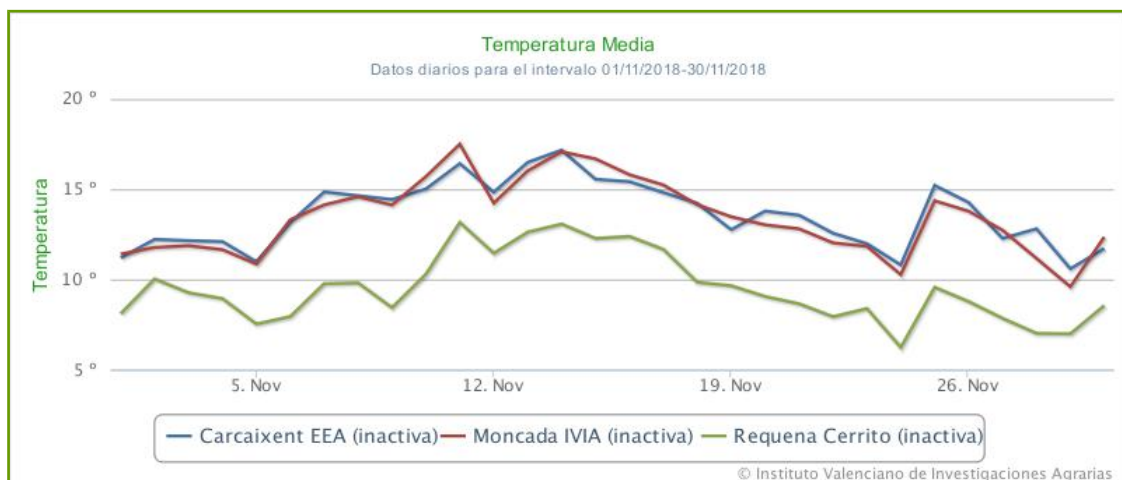
1 INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	3
1.1 RESUM.....	3
1.2 COMPARATIVA AMB ANYS ANTERIORS.....	5
1.3 INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS PER ESTACIONS.....	10
1.4 PREDICCIÓ PER ALS PRÒXIMS MESOS.....	13
1.5 HUMITAT DEL SÒL.....	14
1.6 ÍNDEX DE SEQUERA.....	15
2 SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	16
DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS I RAMADERIA.....	18
Pluges.....	18
Sequera.....	29
EVOLUCIÓ DELS CULTIUS I DE LA RAMADERIA.....	29
CEREALES.....	29
Cereals d'hivern (blat, ségol, ordi i avena).....	29
Cereals d'estiu.....	31
INDUSTRIALS.....	32
TUBERCLES.....	32
HORTALISSES.....	32
CÍTRICS.....	34
FRUITERS.....	39
Fruiters de llavor.....	39
Fruiters de pinyol.....	39
Caqui.....	39
Magraner.....	41
Kiwi.....	41
Nisprer.....	41
VINYA.....	42
OLIVERA.....	43
AMETLER.....	44
GARROFERA.....	45

1 INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

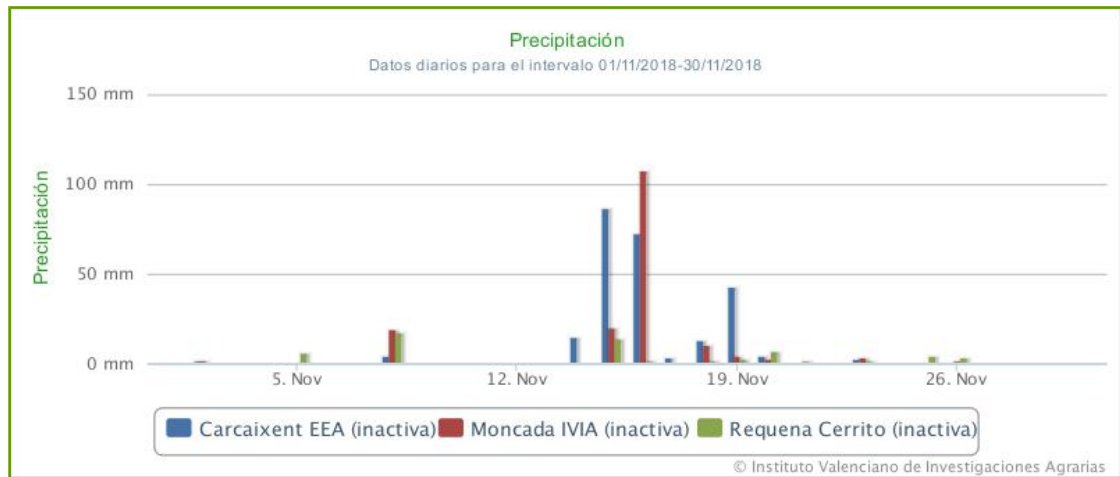
1.1 RESUM

El mes d'octubre ha sigut tèrmicament normal i **extremadament humit** (segons dades que ha oferit la xarxa SIAR de l'IVIA). Com es veu en els gràfics d'evolució diària, els dies centrals del mes van ser de temperatures més suaus, i el més càlid va ser el dia 11. Allò més destacat del mes ha sigut el temporal dels dies 14 a 19, que han deixat el mes de novembre més plujós dels últims 15 anys. Aquestes pluges es van caracteritzar per la intensitat que van tindre, que van aconseguir el caràcter de torrencials en alguns punts i moments, així com per la persistència, de manera que, segons dades d'AEMET, en alguns observatoris com el de Barx i la Drova es van superar els 600 l/m² de precipitació mensual. Això va ocasionar nombrosos danys tant en cultius com en infraestructures.

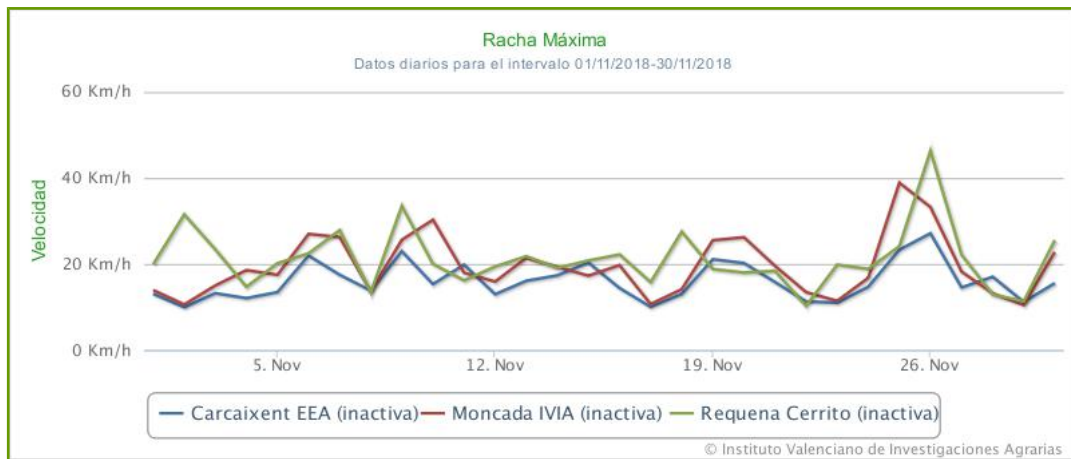
A continuació es mostra l'evolució de temperatures, precipitacions i ratxes de vent.

Evolució de les temperatures mitjanes, màximes i mínimes. Font: xarxa SIAR IVIA.

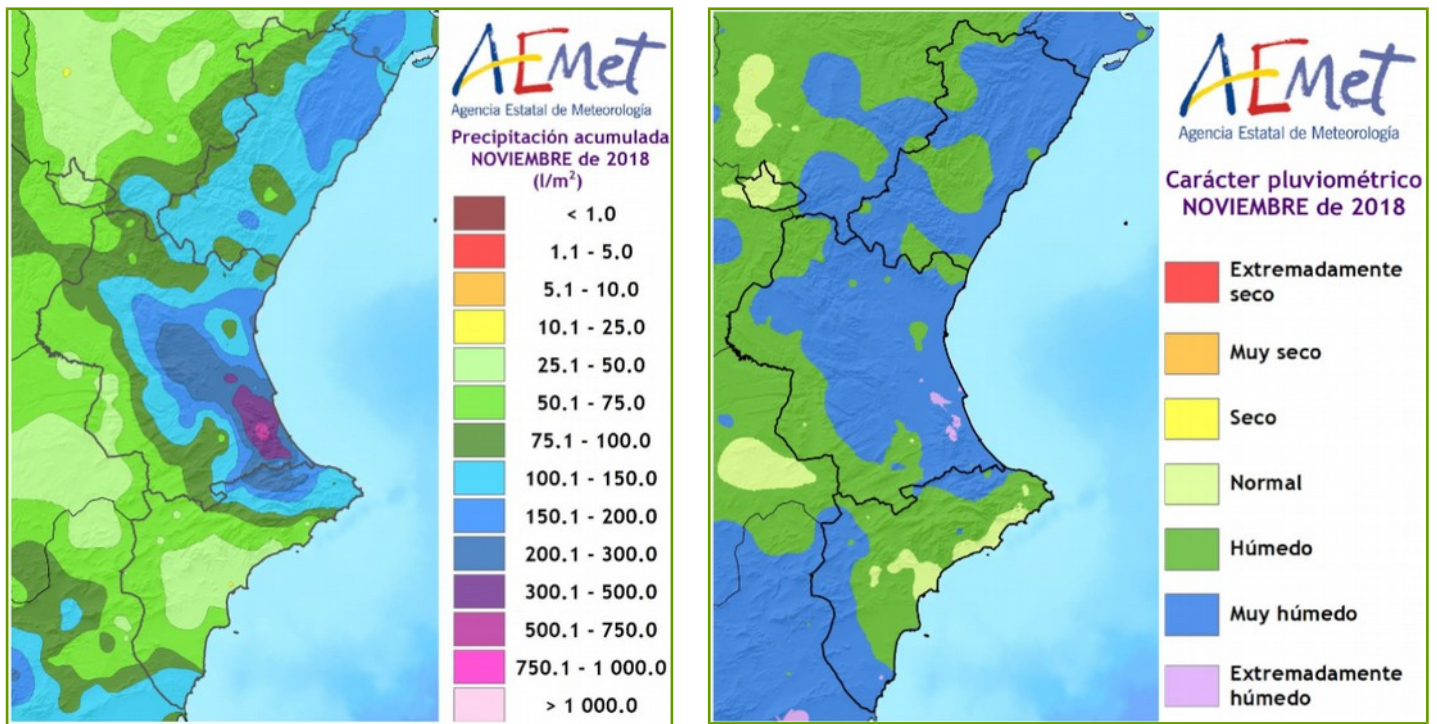

Repartiment de precipitacions al llarg del mes. Font: xarxa SIAR IVIA.

Evolució de les ratxes de vent al llarg del mes. Font: xarxa SIAR IVIA.

Observem que la precipitació ha sigut generalitzada i important en tota la província, encara que de més intensitat al centre i al litoral que a l'interior, i especialment rellevant al litoral sud: comarques de la Ribera Baixa, la Safor i els municipis de la Ribera Alta que limiten amb aquestes comarques. Això deixa un mes de novembre amb un caràcter pluviomètric normal a l'interior, però molt humit al centre i al litoral, i extremadament humit a les comarques de més precipitació.

1.2 COMPARATIVA AMB ANYS ANTERIORS

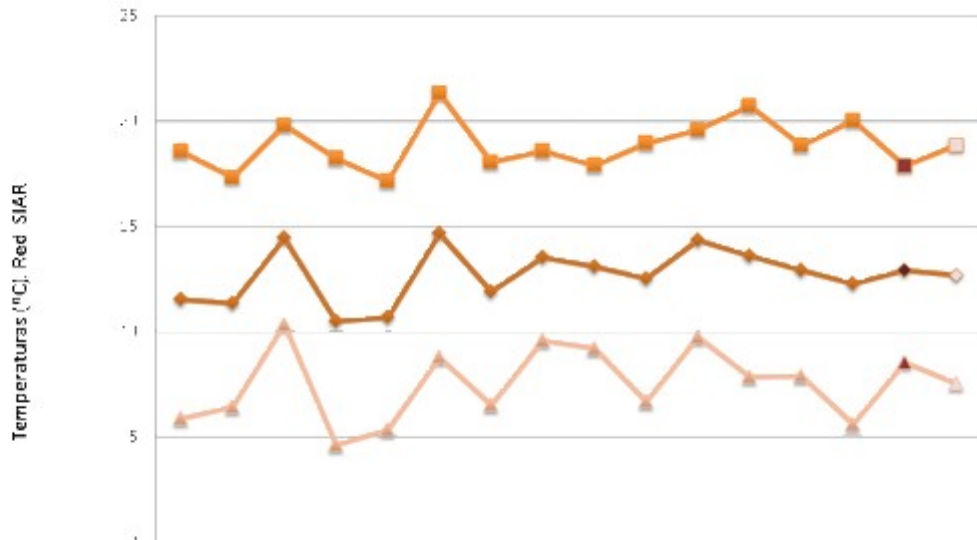
Segons dades de les estacions agroclimàtiques de la xarxa SIAR de l'IVIA¹, el mes de novembre les temperatures màximes (17,9 °C) han estat un grau per davall de la mitjana, mentre que les mínimes (8,5 °C) es van situar en un grau per damunt d'aquest, la qual cosa ha deixat unes temperatures mitjanes (12,9 °C) molt pròximes a la mitjana.

Quant a la precipitació total acumulada mitjana, **els 179,5 l/m² van suposar més de dues vegades i mitja la mitjana (un 169 % més), i el mes de novembre va ser el més plujós de la sèrie.**

En les gràfiques següents s'observa la comparació de la mitjana d'aquest mes de totes les estacions pel que fa a les temperatures màximes, mitjanes i mínimes, precipitacions, evapotranspiració i humitat relativa respecte a la mitjana del mateix mes dels últims 15 anys i a l'històric d'aquest període. S'afeg a aquest mes la comparativa d'hores-fred per incloure ja dades de rellevància.

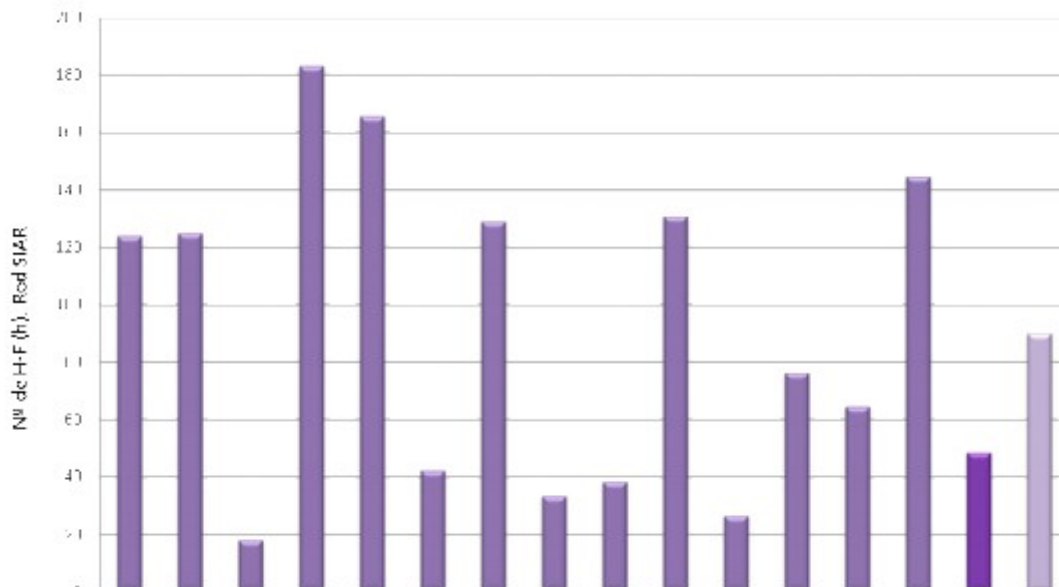
¹ Es descarten les estacions d'Algímia d'Alfara i de Moncada 2 perquè no disposen de l'històric dels 14 anys anteriors.

Comparativa de las temperaturas máx, med y mín. en el mes de noviembre

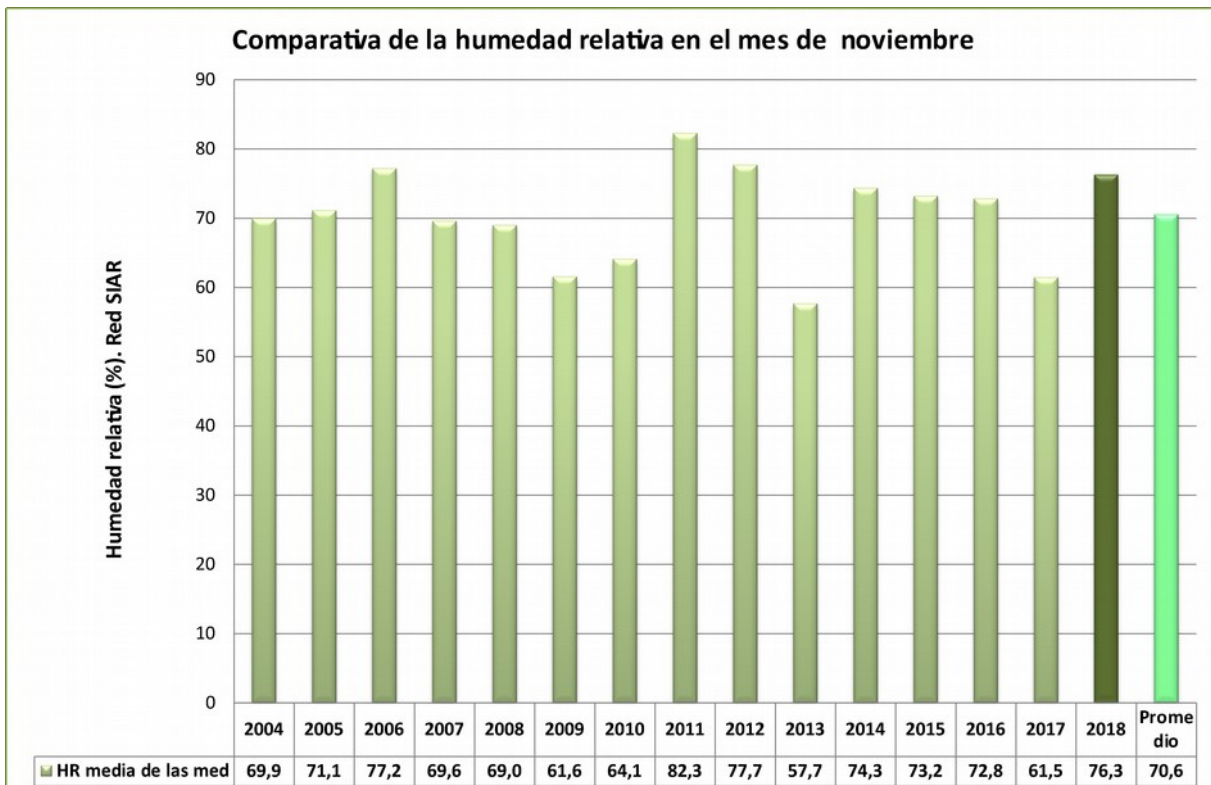
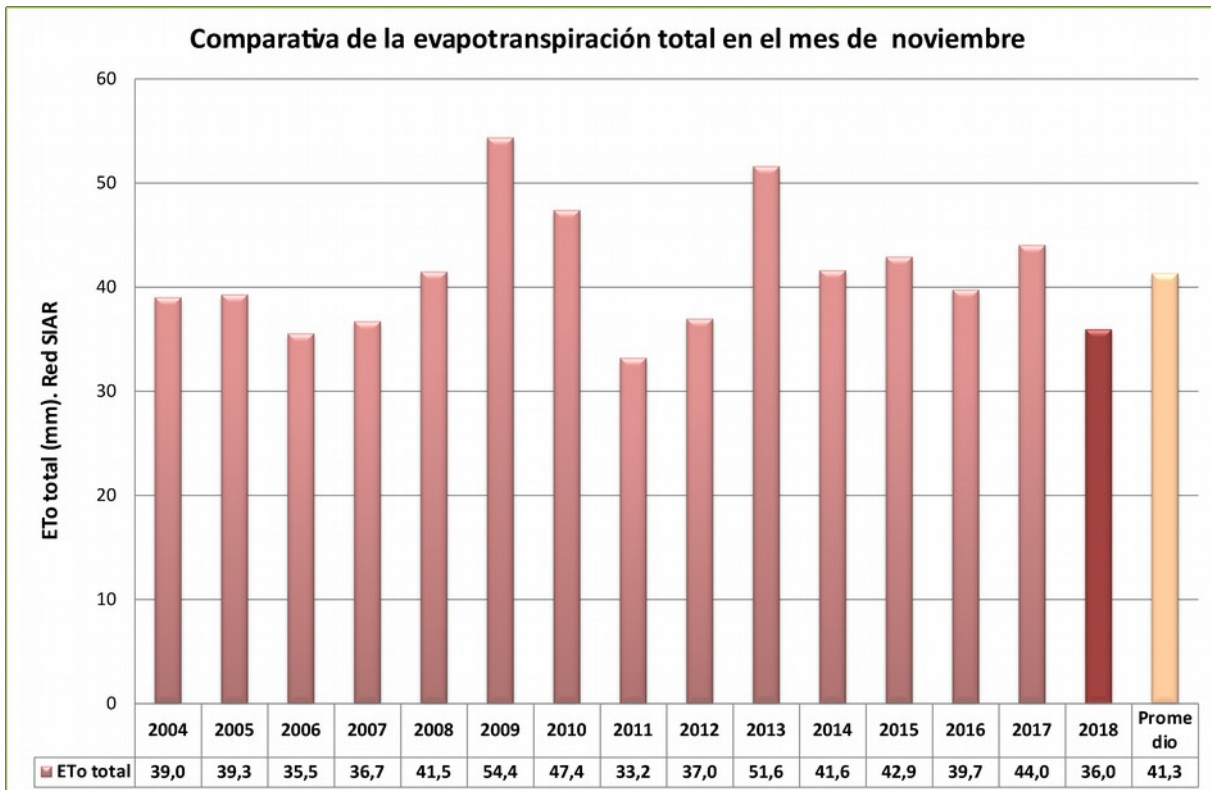

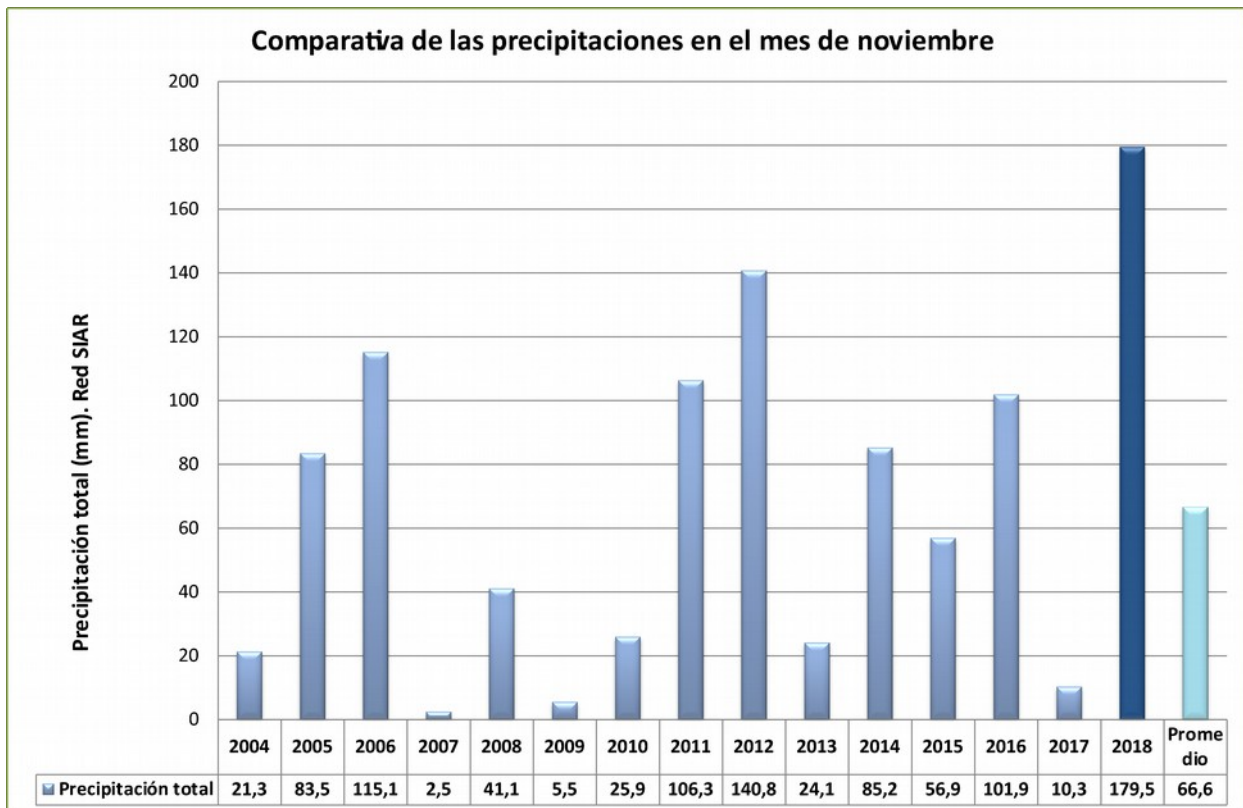
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Promedio
Temp media de las máximas	18,5	17,3	19,8	18,2	17,1	21,3	18,0	18,6	17,9	18,9	19,6	20,7	18,8	20,0	17,9	18,8
Temp media de las medias	11,5	11,3	14,4	10,5	10,7	14,6	11,9	13,5	13,1	12,5	14,3	13,6	12,9	12,3	12,9	12,7
Temp media de las mínimos	5,9	6,4	10,3	4,6	5,3	8,8	6,5	9,6	9,2	6,7	9,7	7,8	7,9	5,6	8,5	7,5

Comparativa del número de horas -frio en el mes de noviembre

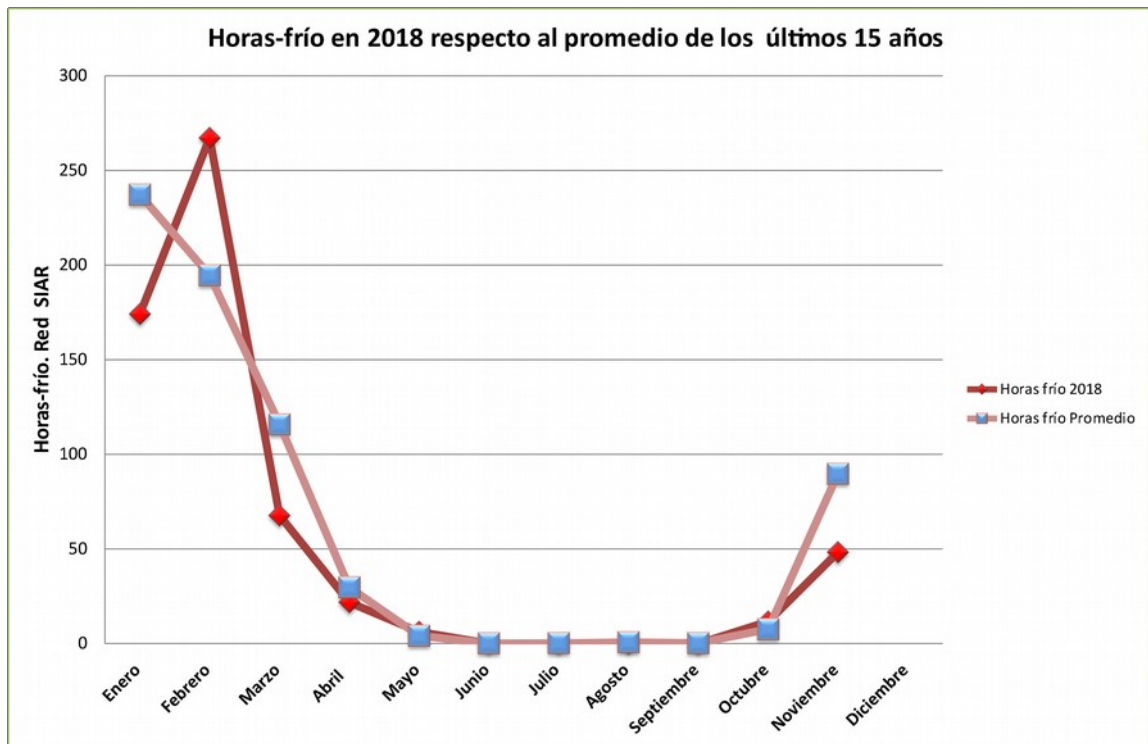
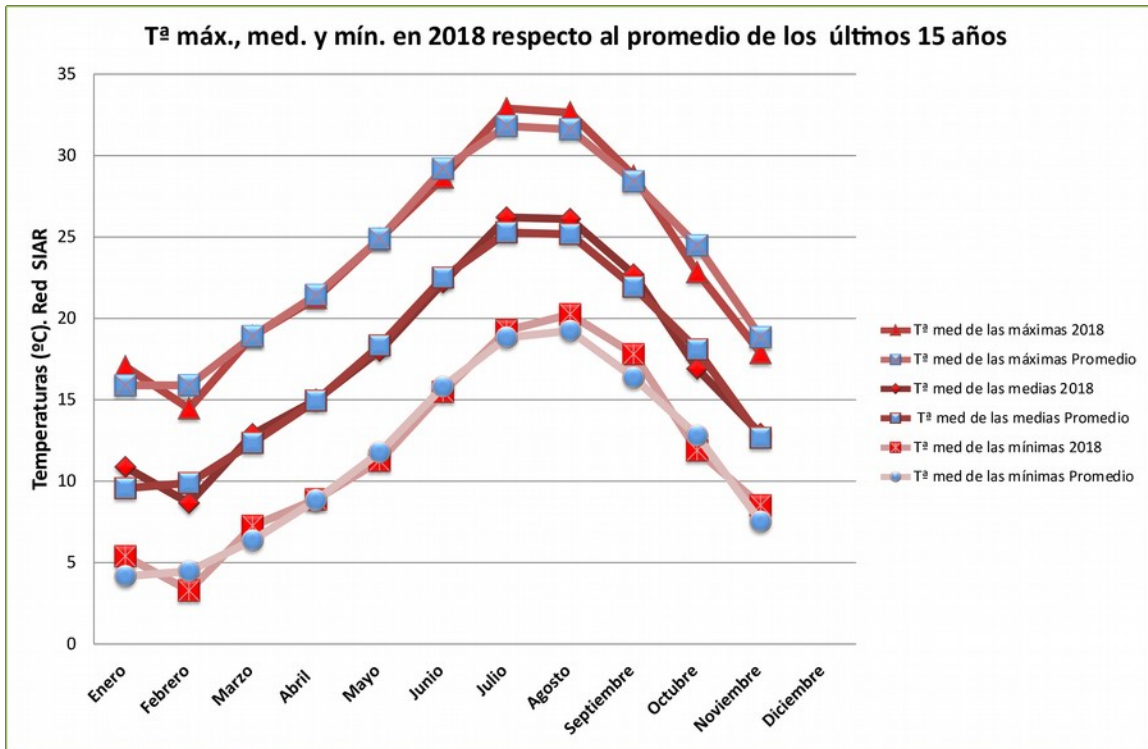

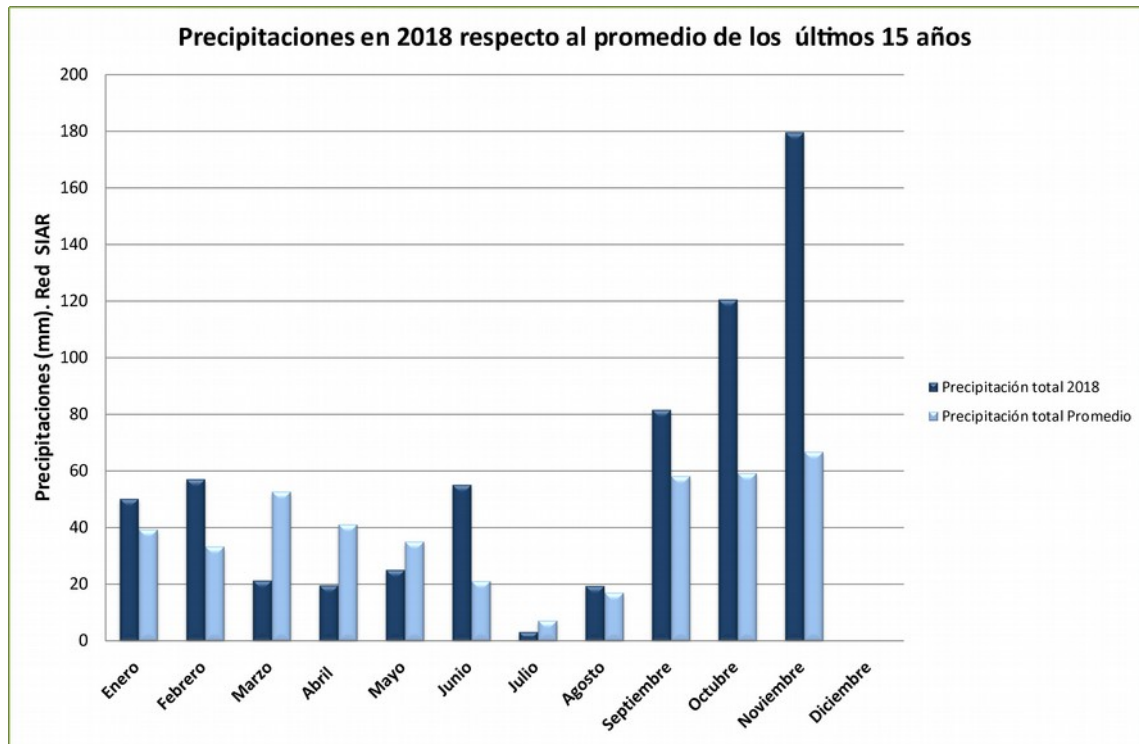
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Promedio
Horas frio	123,7	124,6	17,8	182,9	165,3	42,0	129,7	33,1	39,1	130,5	26,2	76,0	64,3	144,3	48,3	89,7

En els quadres següents veiem una comparativa de l'evolució al llarg de l'any de les temperatures i les precipitacions d'enguany respecte a la mitjana de 15 anys. En aquests es pot comprovar el canvi de tendència de les temperatures ja comentat, així com el volum de precipitacions considerable respecte a la mitjana.

1.3 INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS PER ESTACIONS

Tot seguit es mostren les dades dels principals indicadors agrometeorològics que han recollit les estacions SIAR de l'IVIA distribuïdes a quasi tota la província. Els valors més alts estan marcats en roig i els més baixos, en blau.

La temperatura més elevada es va registrar a Carcaixent i van superar els 25 °C, mentre que la més baixa van ser els dos graus sota zero de Campo Arcís.

Estación	T med de las med °C	Tmáx de las máx °C	T mín de las mín °C	HR med de las med %	Vmed km/h	Direc V	Racha máx km/h	ETo total mm	Horas frío	P total mm
Algemesí	13,4	24,1	2,2	75,5	2,5	O	33,6	31,2	34,0	302,1
Benavites	13,4	23,9	4,0	77,9	3,6	NO	42,6	34,9	25,5	85,3
Benifaió	13,6	23,8	1,4	77,0	4,2	O	41,5	38,2	32,0	207,5
Bolbaite	12,1	23,7	0,0	76,7	3,6	NO	33,3	33,3	76,5	213,7
Bélgida	12,7	24,2	-0,4	78,8	4,1	O	42,8	35,7	50,0	138,3
Bétera	12,5	23,7	1,4	79,3	3,1	O	27,5	33,0	68,0	168,2
Carcaixent EEA	13,6	25,3	4,7	79,8	2,9	N	27,1	33,1	33,0	243,7
Carlet CE Coop	13,8	23,9	1,9	75,9	4,8	N	47,3	40,2	38,0	234,9
Cheste	12,3	23,2	0,6	76,4	2,5	NO	34,2	30,3	65,0	159,5
Chulilla	11,9	22,0	4,0	74,4	4,5	O	44,1	38,3	34,0	77,7
Gandia Marxuquera	13,8	24,4	1,2	73,9	2,8	O	25,7	34,0	40,0	408,3
Godella	12,9	23,5	2,3	75,2	5,4	O	43,8	41,1	21,0	235,7
Llutxent EEA	12,4	22,5	5,8	78,1	5,3	N	51,4	37,2	18,0	174,3
Llíria	11,9	22,7	0,8	74,3	3,6	NO	35,6	35,6	85,0	85,1
Moncada IVIA	13,5	24,8	2,3	78,1	4,6	N	38,9	39,7	49,5	171,2
Montesa	12,7	24,9	2,7	74,2	3,1	SO	35,4	33,9	36,0	77,6
Pedralba	12,6	22,7	3,7	72,9	3,7	O	47,2	36,2	24,0	140,0
Picassent	13,4	23,8	4,3	75,5	4,0	O	35,2	37,0	9,5	156,9
Polinyà de Xúquer	13,9	23,2	4,8	72,8	5,0	O	41,9	42,7	7,0	344,1
Campo Arcís	9,6	20,4	-2,1	83,0	5,4	NO	45,0	32,9	176,5	52,0
Requena Cerrito	9,5	20,2	-0,7	83,7	4,8	N	46,3	29,7	161,0	57,3
Sagunt	14,3	23,7	4,2	70,6	4,7	NO	34,3	40,5	15,0	116,5
Tavernes de Valldigna	14,4	23,4	3,0	72,0	4,3	NO	37,4	39,9	19,5	340,1
Villalonga	14,0	23,3	6,1	68,3	4,2	S	33,6	42,2	1,5	249,2
Villanueva de Castellón	13,2	24,3	1,2	79,3	2,8	SO	33,6	32,3	72,0	142,9
Xàtiva	12,9	24,7	1,4	79,2	2,5	SO	30,7	31,6	63,5	84,2

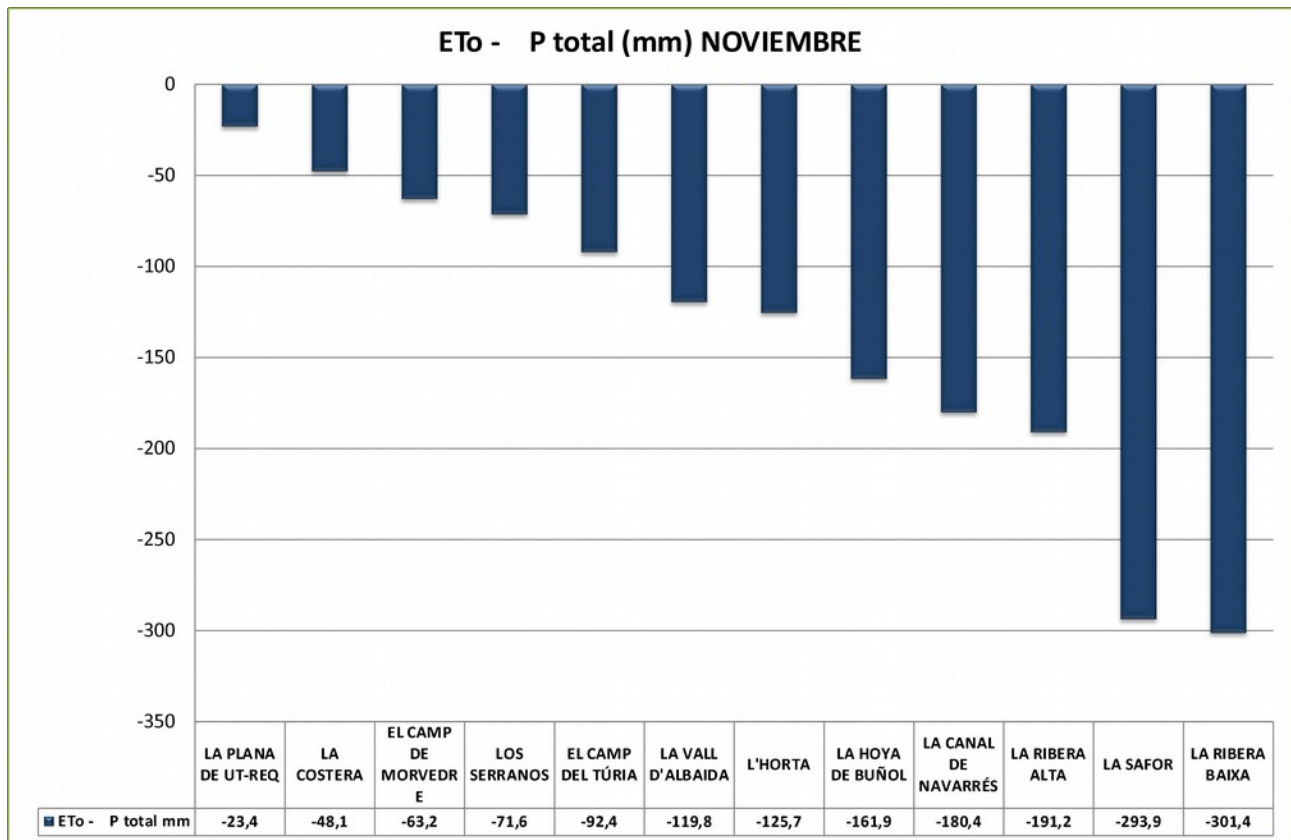
Els vents van bufar fonamentalment de component oest i nord i van superar els 50 km/h a Llutxent. Allò més destacable del mes ha sigut els acumulats de precipitació, i a Gandia ha sigut on s'ha recollit el volum més elevat, per damunt dels 400 l/m². En 19 de les 26 estacions que componen la xarxa SIAR de l'IVIA s'han superat els 100 l/m².

A nivell de comarques, la Ribera Baixa, la Safor i la Ribera Alta són les que més nivell de pluges han registrat.

Quant a la gràfica de distribució d'Eto-PP, hi veiem que en totes les comarques la precipitació total ha sigut superior a l'evapotranspiració acumulada, i Utiel-Requena va ser la de menys diferència.

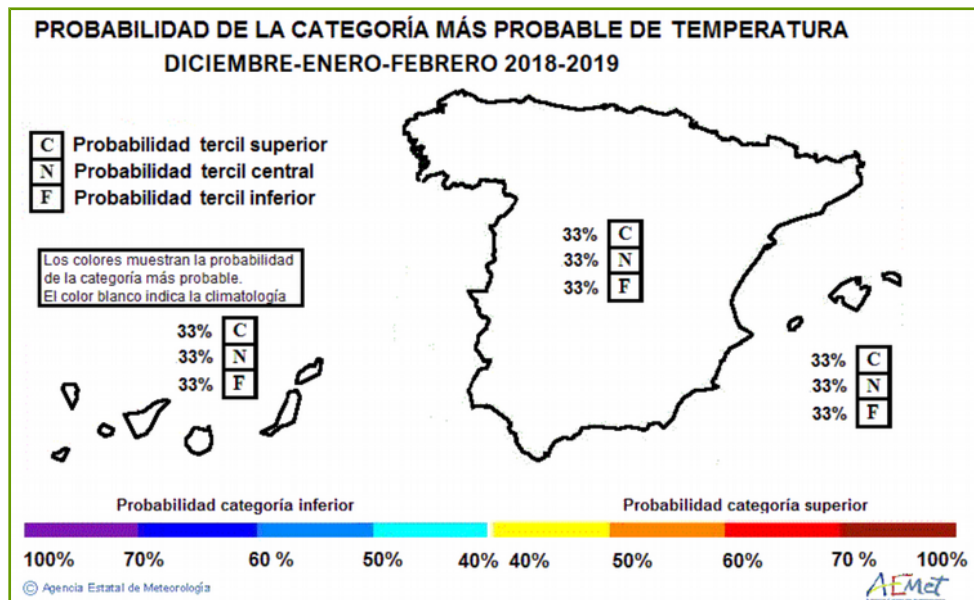
SOTSSECRETARIA

COMARCA	T med de las med °C	T med de las máx °C	T med de las mín °C	HR med de las med %	Vmed km/h	Racha máx km/h	ETo total mm	Horas frío	P total mm	ETo - P total mm
EL CAMP DE MORVEDRE	13,9	23,8	4,1	74,2	4,1	42,6	37,7	20,3	100,9	-63,2
EL CAMP DEL TÚRIA	12,2	23,2	1,1	76,8	3,4	35,6	34,3	76,5	126,7	-92,4
L'HORTA	13,4	24,3	3,3	76,8	4,3	38,9	38,3	29,5	164,1	-125,7
LA CANAL DE NAVARRÉS	12,1	23,7	0,0	76,7	3,6	33,3	33,3	76,5	213,7	-180,4
LA COSTERA	12,8	24,8	2,1	76,7	2,8	35,4	32,8	49,8	80,9	-48,1
LA HOYA DE BUÑOL	12,6	23,3	1,4	75,8	3,9	43,8	35,7	43,0	197,6	-161,9
LA PLANA DE UT-REQ	9,6	20,3	-1,4	83,3	5,1	46,3	31,3	168,8	54,7	-23,4
LA RIBERA ALTA	13,5	24,3	2,3	77,5	3,4	47,3	35,0	41,8	226,2	-191,2
LA RIBERA BAIXA	13,9	23,2	4,8	72,8	5,0	41,9	42,7	7,0	344,1	-301,4
LA SAFOR	14,1	23,7	3,5	71,4	3,8	37,4	38,7	20,3	332,6	-293,9
LA VALL D'ALBAIDA	12,5	23,3	2,7	78,5	4,7	51,4	36,5	34,0	156,3	-119,8
LOS SERRANOS	12,3	22,4	3,8	73,7	4,1	47,2	37,2	29,0	108,9	-71,6

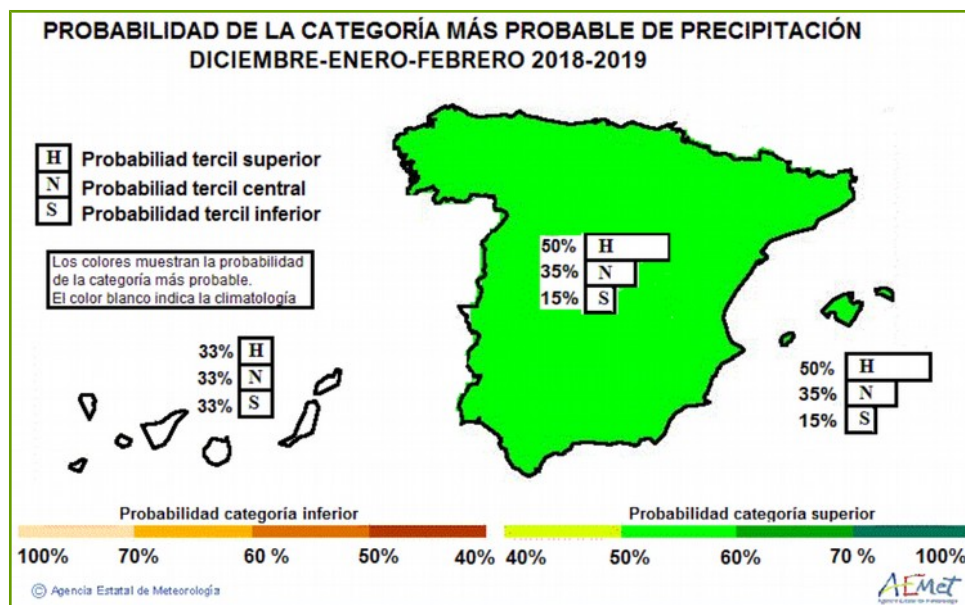

1.4 PREDICCIÓ PER ALS PRÒXIMS MESOS

Segons l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET), per als pròxims mesos de DESEMBRE-GENER-FEBRER de 2018-2019 la probabilitat dels tercils corresponents a la temperatura és la climatològica a tot Espanya (període de referència 1981-2010).

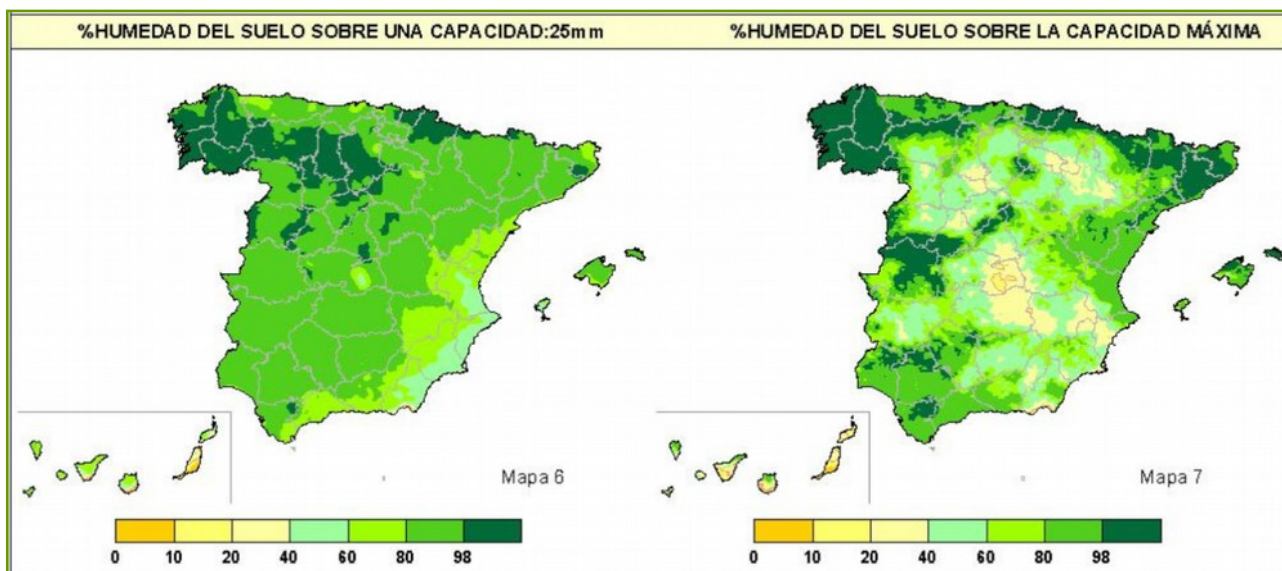
Quant a la precipitació per a DESEMBRE-GENER-FEBRER de 2018-2019 hi ha més probabilitat que es trobe en el tercil superior a la península Ibèrica i les Balears.

1.5 HUMITAT DEL SÒL

Segons el butlletí hídric decennal d'AEMET en data 30 de novembre, després de les pluges caigudes, la franja litoral es troba en capes superficials amb un percentatge d'humitat entre el 40 % i el 60 %, i l'interior, entre el 60 % i el 80 %.

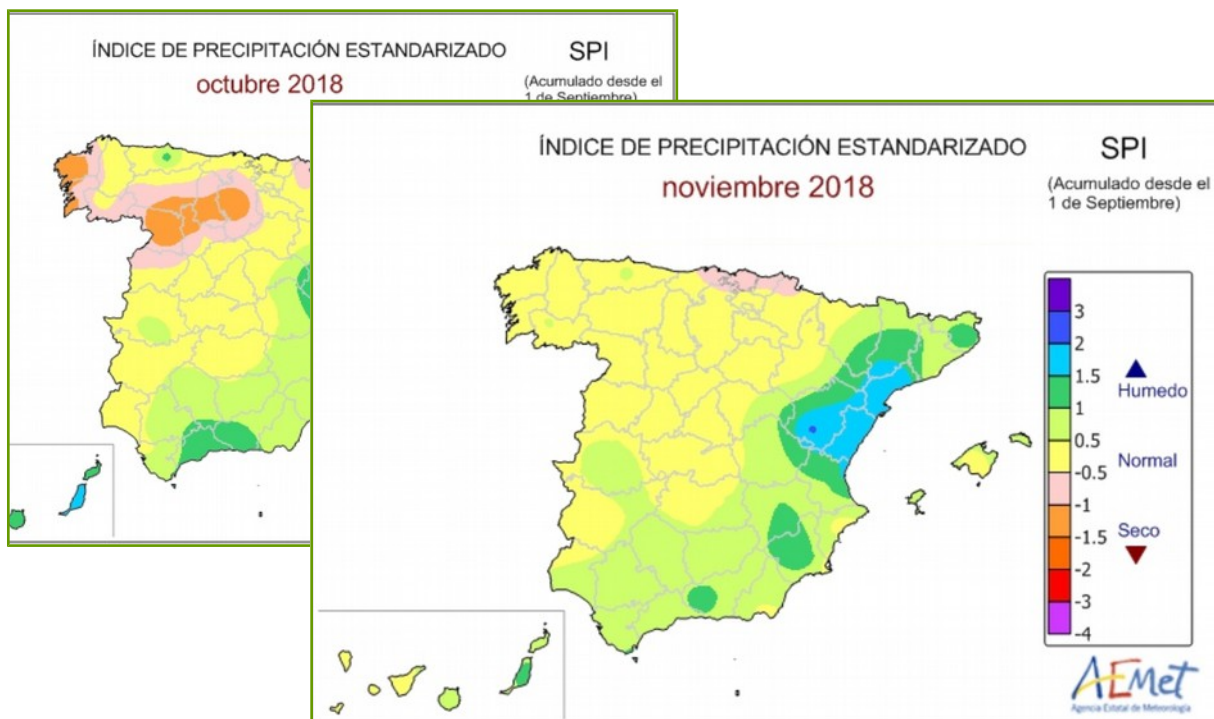
Quant a les capes profundes, i a diferència del mes anterior, ja comença a notar-se l'acumulació de precipitacions de les últimes setmanes, per la qual cosa molta part de la província es troba en un percentatge d'humitat entre el 60 % i el 80 %.

Font: AEMET

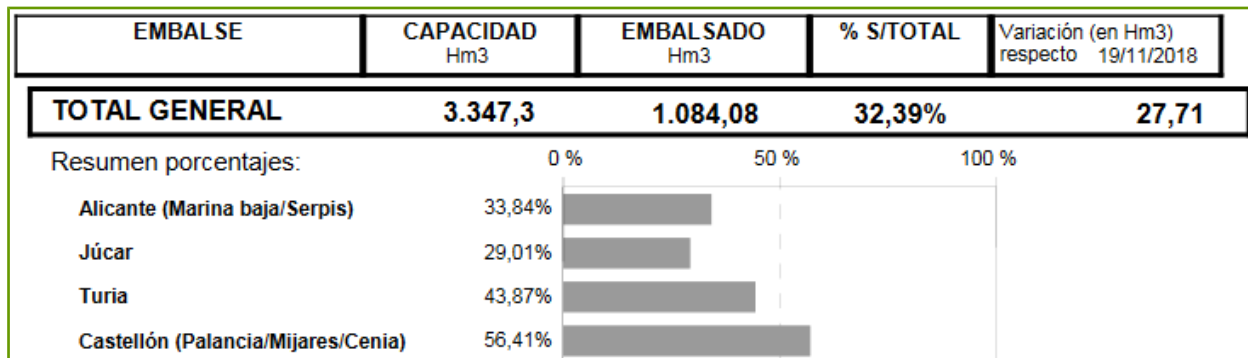
1.6 ÍNDEX DE SEQUERA

Situació igual a la del mes anterior, amb la meitat nord de la província que es troba en la franja humida (SPI entre 1 i 1,5) i la meitat sud amb un SPI entre 0,5 i 1.

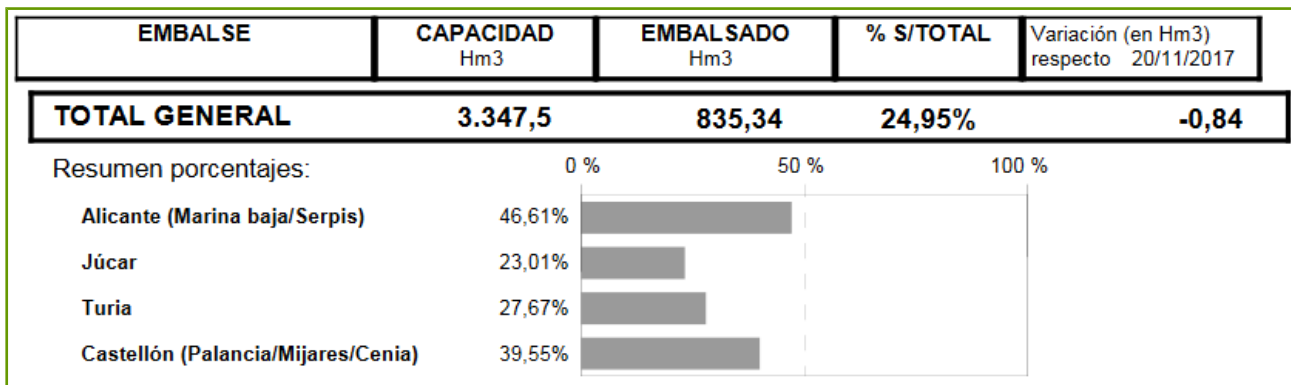
2 SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

Les precipitacions del mes han ajudat a la recuperació dels embassaments, i igual que el mes anterior, el volum embassat torna a incrementar-se en un 7,5 % respecte a la xifra de final d'octubre. Així, segons dades de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), el volum embassat en data 26 de novembre va quedar en 1.084,08 hm³, la qual cosa representa un 32,39 % de la seua capacitat.

Font: CHX

Si comparem la situació dels embassaments a nivell global amb la de fa un any, n'augmenta la diferència positivament. És a dir, si el mes anterior el volum embassat era de 163 hm³ més que l'any passat, aquest mes la diferència és de 249 hm³.

Percentatge d'aigua embassada respecte a la capacitat el mes de novembre del 2017. Font: CHX.

A nivell individual de cada embassament, cal destacar la millora del de Contreras, que ha passat d'un 15 % de capacitat el mes passat a quasi un 17 %.

 MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Confederación Hidrográfica del Júcar		Parte Estado Embalses 26-11-2018		
EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 19/11/2018
Sistema MARINA BAJA				
AMADORIO	15,8	3,58	22,59%	0,21
GUADALEST	13,0	5,32	40,95%	0,18
Sistema SERPIS				
BENIARRES	27,0	10,00	37,02%	1,19
Sistema JUCAR-TURIA				
<i>Júcar</i>				
LA TOBA	9,7	4,73	48,74%	0,31
ALARCON	1.118,0	395,91	35,41%	5,48
CONTRERAS	852,4	142,23	16,69%	2,96
<i>Complejo Cortes</i>				
EL MOLINAR	4,0	0,28	7,03%	-0,07
CORTES II	118,0	106,69	90,42%	-0,59
LA MUELA	20,0	11,05	55,27%	0,64
EL NARANJERO	29,0	23,04	79,43%	-1,16
Total:	171,0	141,06	82,49%	-1,18
<i>Bajo Júcar</i>				
TOUS-LA RIBERA	378,6	87,41	23,09%	6,62
ESCALONA	98,7	4,67	4,73%	-0,04
BELLUS	69,2	6,32	9,13%	1,34
<i>Magro</i>				
FORATA	37,3	11,13	29,83%	0,25
<i>Turia</i>				
ARQUILLO DE SAN BLAS	21,0	17,80	84,62%	-0,28
BENAGEBER	221,3	101,53	45,87%	6,06
LORIGUILLA	73,2	19,90	27,18%	0,20
BUSEO	7,5	2,50	33,34%	0,22
Sistema PALANCIA				
REGAJO	6,0	3,42	57,07%	-0,15
ALGAR	6,3	1,28	20,36%	0,95

Font: CHX.

Segons l'Informe de seguiment d'indicadors de sequera, que ha elaborat la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, tots els sistemes que afecten la província de València es mantenen en els mateixos escenaris que el mes passat, encara que cal destacar que l'Índex d'Estat² dels Sistemes Túria i Palància-les Valls continuen per damunt del 0,5, la qual cosa significa que si continua així el mes que ve eixiran de la situació de prealerta.

<i>Sistema</i>	<i>Escenario octubre 2018</i>	<i>Escenario noviembre 2018</i>
Palancia-Los Valles	PREALERTA	PREALERTA
Turia	PREALERTA	PREALERTA
Júcar	NORMALIDAD	NORMALIDAD
Serpis	PREALERTA	PREALERTA

Font: CHX

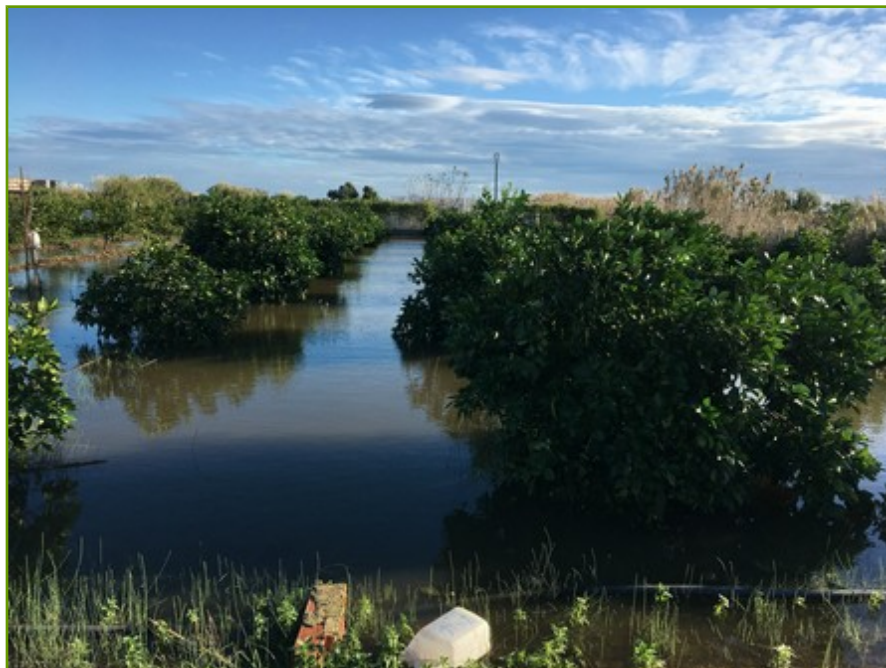
² L'Índex d'Estat és adimensional i el valor se situa entre 0 i 1 en funció del volum embassat i altres mesures preses durant el mes en què s'elabora cada informe comparat amb la mitjana, màxim i mínim que ofereixen aquests mateixos mesos per als diferents anys de la sèrie històrica.

3 DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS I RAMADERIA

A partir de la informació subministrada per les oficines comarcals de la província, s'exposen a continuació els danys patits en cultius i/o en ramaderia a causa d'incidències climatològiques:

Pluges

La Safor ha sigut la comarca amb més afecció, amb camps inundats durant diversos dies, amb el consegüent risc d'asfíxia radicular. A la Valldigna es calcula que quedava un 80 % de producció encara per a collir, especialment navelines, més que en una temporada normal. Se'n veuen moltes per terra, en totes les faldees pràcticament i també en les parts altes. La *Phytophthora* també afecta les Afourer, Ortanique, valències i Lane Late. Respecte al percentatge de danys, varia des d'un 10 % fins a un 80 % en funció de la varietat, la ubicació i els tractaments realitzats amb anterioritat. Després de les pluges han començat a collir per tota la comarca. L'aire de l'última setmana ha assecat els arbres i ha frenat una mica l'aigüalut, però ha afectat la pell de les clementines que encara quedaven per collir. Es polvoritzen els horts per a intentar frenar la caiguda per aigüalut, que s'observa també en varietats cotitzades de segona temporada (Afourer). La varietat Clemenvilla presenta, en comparació, menys danys, potser a causa d'haver tingut més tractaments fungicides preventius que altres varietats. Per tota la Safor, també a les zones del sud de la comarca, en camps on sembla que no hi ha hagut danys, han augmentat els minvaments en camp i magatzem, i alguns horts han arribat al 10-15 % en conjunt. Hi ha algun camp molt afectat que possiblement no es collirà, la majoria de clementines.

Camps anegats, fruits de navelina al sòl i arrossegament de camins. Font: OCA la Safor.

A la Ribera Baixa van destacar els danys en cítrics, caqui i hortalisses de fulla, encara que finalment no es van complir els pitjors pronòstics esperats.

Dalt: danys en caqui. Baix: danys en clemenules. Font: OCA la Safor.

A la zona sud de la Ribera Alta, es van produir danys per escolaments i arrossegaments de terres a les parcel·les no anivellades i camins, així com caigudes en alguns murs de contenció de parcel·les abancalades.

Dalt: caiguda de murs a la Murta (Alzira). Baix: cova al camí d'Algemesí. Font: OCA la Ribera Alta-Alzira

SOTSSECRETARIA

En cultius els danys en les varietats primerenques i de mitja estació de taronja (navelina, fonamentalment) s'han produït per aigualit i caiguda de fruits derivats de l'estrés que han patit els arbres per haver estat amb excés d'aigua al sòl durant molt de temps. Les varietats del grup satsuma presenten problemes d'aigualit i de bufat de la pell. En les clementines, la incidència del pixat s'ha agreujat per les temperatures suaus i els vents secs de ponent en els dies posteriors a les pluges. El comerç ha frenat la recol·lecció destinada a conservació en cambra, i s'han recol·lectat tan sols xicotetes partides destinades al comerç directe sense cambra. En caqui, les pluges han provocat que part dels fruits que encara tenien qualitat comercial (després de les incidències de la calamarsa i cura posterior inferior de les plantacions) hagen perdut consistència i han aparegut clivelles i taques negres en els fruits.

Caquis anegats a Guadassuar. Font: OCA la Ribera Alta-Alzira.

A la zona nord de la Ribera Alta s'espera l'aparició d'asfíxia radicular per l'estancament de l'aigua durant quatre o cinc dies, per la qual cosa en aquests casos és predictable una caiguda de fruits important.

En les plantacions de taronja, la incidència més generalitzada és l'aigualit dels fruits, i la navelina és la varietat més sensible a aquesta, per l'estat de maduresa en què es trobava. En les satsumes, l'aparició del bufat dels fruits és un mal afegit. D'una altra banda, en les varietats de clementines el problema més important és el pixat, i la clemenules és la varietat més sensible a aquest.

SOTSSECRETARIA

No obstant això, el grau d'afecció de danys és molt variable. A les parcel·les on es van fer els tractaments preventius corresponents, l'afecció en fruits va ser molt més baixa que a les parcel·les on aquests tractaments no es van dur a terme.

En algunes plantacions de caqui d'aquesta zona van aparèixer taques negres i problemes de clivellat en els fruits per l'excés d'humitat. Algunes de les plantacions que no es van tractar per a retardar-ne la maduració van perdre la collita. Però a les parcel·les en què sí que es van dur a terme els tractaments, l'excés d'humitat disminuïa la possibilitat d'emmagatzematge en cambra.

Esquerra: fruit clivellat. Dreta: taca negra en fruit. Font: OCA la Ribera Alta-Carlet.

Els principals danys en les infraestructures corresponen a la caiguda de murs i l'esfondrament de bancals, així com els arrossegaments de terra en camins i la degradació d'aquests.

A l'Horta Sud, en el cultiu dels cítrics els efectes d'aquestes pluges han sigut el pixat en les varietats de clemenules i Orogrande, i el bufat en les satsumes Owari.

A la zona, es veu el clivellat dels fruits del magraner mollar per l'excés d'humitat.

Diversos termes de l'Horta han patit danys en les infraestructures, en alguns d'aquests les pluges han sigut de caràcter torrencial, i s'han vist camins de terra que donen accés als terrenys de cultius i els camins amb més pendents intransitables, que impedeixen l'accés a les parcel·les.

Zones del Parc Natural de l'Albufera, i especialment a les zones interiors, s'han inundat i han produït onatges molt forts que van causar danys als camps, a les séquies i als camins rurals.

Les pluges del mes també han afectat els cultius de la comarca de la Foia de Bunyol. Tant en taronges com en mandarines, hi ha part de la collita perduda. En les varietats de clemenules i Orogrande les pèrdues seran més elevades a causa del pixat, mentre que en taronja dolça les pèrdues són més baixes i les ha causades la *Phytophthora*.

Camp inundat. Font: OCA la Foya de Bunyol.

Respecte al cultiu de l'olivera, en parcel·les que quedaven sense recol·lectar s'estima una pèrdua del 50 % de la collita. En el cultiu del caqui, les pluges han provocat la caiguda de fulles, per la qual cosa se n'avançarà la maduració i es perdrà una part de la producció.

Les infraestructures de la zona han patit danys de diversa importància. La majoria dels camins asfaltats i les lloses de formigó no han patit danys d'importància, s'hi observen depòsits de terra per arrossegament a les zones baixes o als passos d'aigua, en algun punt concret els camins entre parcel·les s'han vist més danyats. Molts dels camins de terra i llast es trobaven en mal estat a causa de l'acumulació de materials d'arrossegament, i les rases que han provocat les inundacions i els moviments de terra. L'escolament d'aigua també han danyat talussos i murs de pedra. Es poden veure alguns exemples dels danys ocasionats en les fotografies que ha proporcionat l'OCA, que apareixen a continuació.

Al Racó d'Ademús, les pluges contínues esdevingudes durant les primeres setmanes del mes han produït la caiguda de la poma progressiva. Com a conseqüència de la humitat persistent,

SOTSSECRETARIA

temperatures anormalment altes i la caiguda brusca d'aquestes han produït un desajustament hormonal en l'arbre, que comporta la formació de la capa d'abscisió en fulles i fruits, especialment en els fruits de més calibre. Les pèrdues s'estimen en un 70 % de la producció total, la fruita caiguda tindrà, en el millor dels casos, aprofitament industrial per a sidra.

Caiguda de fruits en camp de poma Esperiega. Font: OCA el Racó d'Ademús.

A la Vall d'Albaida, els danys per pixat s'han produït sobretot en les varietats de clemenules i Oronules, que ja es trobaven madures per a recol·lectar-se. Per a la resta de les varietats les pluges han resultat beneficioses.

Pixat en clemenules. Llutxent. Font: OCA la Vall d'Albaida.

Al Camp de Morvedre, la força de la pluja caiguda durant el mes no ha tingut un efecte negatiu directe sobre els cultius. Ara bé, les precipitacions reiterades des del mes de setembre han afectat la qualitat de la pell de les clementines madures.

SOTSSECRETARIA

Segons la informació recollida, a la zona del Camp de Morvedre aquesta campanya es quedarà una quantitat significativa de clementines sense collir, això és degut a la coincidència en el temps de diversos factors. El primer factor que cal tindre en compte és que les clementines de mitja estació, sobretot la varietat clemenules, ocupen més de la meitat de la superfície de mandariners de la comarca. En segon lloc, el fet que a principi del mes, al voltant del 20 % de les mandarines de primera estació quedaven sense agafar en l'arbre, a causa de diversos motius, com són: l'elevada producció, els problemes de calibre, la baixa demanda i el retard patit en la maduració dels fruits. Per la qual cosa aquesta fruita que va quedar en l'arbre sense agafar es trobava molt madura quan van arribar les pluges del mes, es pot considerar com a pèrdua de producció. I finalment, s'ha d'afegir que a mitjan novembre un 80 % de clementines de mitja estació, a causa del retard en la maduració d'aquesta campanya i de la presència en el mercat de les clementines primerenques que encara es trobaven per recol·lectar. No tots els agricultors han fet els tractaments per a enfortir la pell d'aquesta clementina de mitja estació, per la qual cosa patiran els efectes negatius de les pluges.

Mandarina Esbal, molt madura, i danys en pell. Font: OCA el Camp de Morvedre.

Els danys en les infraestructures de la zona del Camp de Morvedre han sigut puntuals als termes de Sagunt i Puçol. Han causat aquests danys els depòsits de terra i pedres dels arrossegaments. Al terme del Puig, els danys per les pluges han causat el trencament de murs de contenció, séquies i camins rurals. Els danys per pluja en les infraestructures rurals de la comarca s'han sumat a la falta de manteniment i conservació que aquestes presenten.

A la comarca de la Costera, les pluges han produït danys en les varietats navelines, clemenules i Orogrande. La campanya d'Okitsu, arrufatines, Oronules i altres de precoces estava finalitzada, encara que s'havia quedat molta fruita en els arbres per falta de demanda dels mercats i els baixos calibres. Els principals danys en navelina seran per aigualit a les falde dels camps que estiguen sense recol·lectar (una proporció superior a l'habitual per aquestes dates, ja que la campanya va amb retard). Els principals danys en clemenules i Orogrande seran per alteracions en la pell per pixat. No es preveuen danys per asfíxia radicular perquè no s'ha estancat l'aigua als camps durant

SOTSSECRETARIA

diversos dies. Les pluges han interromput la recol·lecció, amb la qual cosa el nombre de danys podrà ser més elevat. En algunes parcel·les que han patit embassada o que són més precoces la navelina s'està afluint i el percentatge de fruita caiguda s'incrementa sensiblement d'un dia per l'altre.

Al Camp de Túria, la intensitat de les pluges a la comarca va ser moderada, sense aconseguir-se el nivell de torrencialitat aconseguït en unes altres zones. La pluges de màxima intensitat es va registrar a Bétera, també van ser d'una intensitat forta a Pedralba.

Hi ha danys en cítrics, danys deguts a la incidència de l'aiguallit de cítrics amb podridures de fruits i caiguda de fruits, principalment en la varietat navelina i en menys mesura en Lane Late. En mandarines, els danys en satsumes són per podridures i bufat de fruits. En clementines també van causar fruits bufats i, en algunes varietats híbrides fruits cagats. El manteniment d'humitats altes de l'aire durant els dies de precipitacions, que coincideix amb la maduració dels fruits, provocarà un augment de la incidència d'alteracions de l'escorça, com ara pixat i alternària, principalment en varietats de mandarina híbrides.

Danys per pedra i podridura marró o aiguallit en navelina. Lliria. Font: OCA el Camp de Túria.

En caquis els danys es deuen principalment al retard de les recol·leccions a causa de les dificultats d'accés d'algunes parcel·les, fet que ha provocat la sobremaduració dels fruits en camp amb la posterior podridura i la caiguda de fruits.

En oliveres, a les parcel·les amb pitjor drenatge o sòls més pesats, les recol·leccions s'han hagut de posposar per les dificultats d'accés de maquinària, amb la consegüent sobremaduració dels fruits i la caiguda d'una part d'aquests.

En hortícoles és previsible l'augment de danys deguts a malalties causades per fongs, principalment en cultius com les cols. En carxofes es van veure els fruits afectats per podridures i en cebes la incidència es preveu més baixa, ja que hi ha poques parcel·les plantades en aquestes dates.

SOTSSECRETARIA

A la comarca de la Serrania, durant el mes de novembre s'han produït pluges d'una certa intensitat a la zona, encara que no s'han produït de manera catastròfica, sinó que encara que han sigut abundants no s'han concentrat en un breu període de temps. S'han produït xicotets eixamplaments en zones baixes d'algunes parcel·les dins de la normalitat i que han drenat bé amb el pas del temps. Les pluges han interromput les labors de recol·lecció de l'olivera per la impossibilitat d'entrar a les parcel·les fins que el terreny ho permeta, però no s'ha provocat una caiguda massiva dels fruits al sòl. D'una altra banda s'ha retardat l'inici de la sembra del cereal, així com les labors preparatòries del terreny, ja que és impossible l'accés de la maquinària agrícola sobretot a la zona de Villar de Tejas i s'espera que es drenen i s'assequen les parcel·les. Respecte a les incidències en infraestructures rurals i agrícoles, tan sols s'han agreujat les erosions d'alguns camins rurals amb grans pendents que, per falta de manteniment, ja estaven amb grans xaragalls, i respecte al sistema de reg, aquest no s'ha vist afectat de manera general.

A la Canal de Navarrés les pluges han sigut molt beneficioses per als diferents cultius de la comarca. L'únic problema és que s'han perdut dies de recol·lecció de l'oliva, cítrics i caquis.

Sequera

Malgrat els danys ocasionats, les precipitacions abundants i persistents del mes de novembre han permés recarregar aqüífers i interrompre els regs. Han ajudat, a més, a millorar el calibre de les varietats tardanes de taronja.

4 EVOLUCIÓ DELS CULTIUS I DE LA RAMADERIA

Aquest epígraf s'elabora a partir de la informació que han subministrat les oficines comarcals i col·laboradores de la Secció d'Estudis.

4.1 CEREALS

Cereals d'hivern (blat, ségol, ordi i avena)

A la comarca de la Vall d'Albaida, en la majoria de les parcel·les continuen les labors preparatòries del terreny per a la sembra. S'ha iniciat la sembra en alguna de les parcel·les de la zona.

Parcel·la llaurada a Fontanars dels Alforins. Font: OCA la Vall d'Albaida.

A la zona de la Vall d'Aiora es van fer les labors de preparació del terreny per a la sembra, es va realitzar l'abonat de fons i, en algunes parcel·les, es va començar la sembra.

A Requena les pluges han retardat la sembra de cereals d'hivern.

A la Serrania es continuen les labors culturals als recintes que han romàs en guaret aquesta campanya o bé que s'han cultivat. S'ha iniciat també la sembra del cereal, encara que en els dos casos amb alguns problemes d'accés a les parcel·les per la quantitat elevada d'humitat al terreny que impedeix l'accés de la maquinària. Cal destacar que ens comuniquen que a la zona de Villar de Tejas les labors de sembra es troben molt endarrerides per la gran quantitat d'humitat del terreny degut a l'edafologia d'aquest.

Estat de les parcel·les de cereal a la Serrania. Font: Oca la Serrania-Chelva.

Cereals d'estiu

Imatge de satèl·lit en la banda d'infraroig el 28 d'octubre (esquerra) i el 27 de novembre (dreta). Font: Sentinel-Hub.

Arròs: A les zones pròximes a l'Albufera els camps estan inundats amb un metre d'aigua. A les zones més altes s'han fet molts fanguejos aquest mes. En les imatges següents que ha pres el satèl·lit Sentinel³ es mostra l'augment de la inundació després de les pluges, especialment pel que fa a la zona sud.

³ La imatge es mostra en l'infraroig (bandes 8,4,3), per la qual cosa les parcel·les més roges corresponen a les que tenen més activitat fotosintètica.

4.2 INDUSTRIALS

El gira-sol a la comarca de la Costera es trobava en senescència.

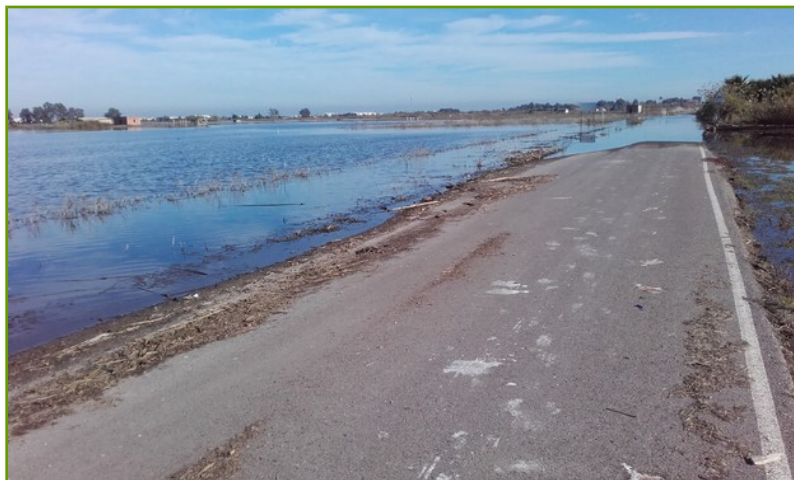
4.3 TUBERCLES

Xufa: Després de les pluges serà necessari remoure la palla de la xufa perquè s'asseque millor de cara a la crema.

4.4 HORTALISSES

A l'Horta Sud continua la recol·lecció de col, carxofa i card. Aquests cultius no han patit danys d'importància, menys a les parcel·les que han sigut afectades pel despreniment dels camins o s'han inundat.

Les pluges han afavorit la inundació de les terres de la marjal de Sagunt on es cultivaran melons i carabasses la pròxima primavera.

Marjal de Sagunt. Font: OCA el Camp de Morvedre.

Entre els cultius de tardor i hivern que tenen més presència a la comarca del Camp de Morvedre destaquen les cols, i el Puig és el municipi on més pes tenen.

Coliflor per a tallar. Font: OCA el Camp de Morvedre.

Al Camp del Túria durant el mes s'han iniciat les primeres collites de carxofa amb fruits, en general, de baixa qualitat i en alguns casos afectats per podridures a causa de les precipitacions. Les cols continuaven el cultiu amb normalitat, en les varietats de coliflor de cicle mig-llarg encara no s'ha iniciat l'acogollat, mentre que en algunes parcel·les amb col de tipus cabdell ja s'ha iniciat la recol·lecció. A final de mes, després de les pluges, en algunes parcel·les es van realitzar plantacions de ceba.

Carxofa a Lliria. Font: OCA el Camp de Túria.

Cultiu de coliflor a Llíria. Font: OCA el Camp de Túria.

Cultiu de celiandre a la Pobla de Vallbona. Font: OCA el Camp de Túria.

A la Ribera Baixa, es van fer tallades a les parcel·les de verdures xineses i van continuar la collita dels cultius de tardor-hivern. A la Canal de Navarrés, la mateixa situació que el mes anterior, amb plantacions de coliflor i ceba i labors preparatòries del terreny.

4.5 CÍTRICS

L'Horta Sud

S'inicia la collita de navelina i Newhall de la zona.

El Camp de Morvedre

La comercialització de les clementines de mitja estació és difícil. El pixat ha afectat la qualitat de la fruita, com a conseqüència de la humitat persistent. L'efecte del pixat, unit a l'elevada producció

SOTSSECRETARIA

d'aquestes mandarines, ha provocat que es quede molta fruita als horts, tant en l'arbre sense agafar com al sòl. Creix la preocupació dels agricultors davant de la situació que es queden parcel·les sense vendre.

Clemenules acabada de collir. Font: OCA el Camp de Morvedre.

Les varietats tardanes van continuar la maduració. La varietat Lane Late comença a virar de color, i algunes varietats híbrides com la Clemenvilla entren en estat de maduració adequada per a recol·lectar-se.

Canvi de color en taronja Lane Late Font: OCA el Camp de Morvedre.

Clemenvilla madura per a recol·lectar-se. Font: OCA el Camp de Morvedre.

El Camp de Túria

La demanda de taronges i mandarines continua sent molt baixa i els comerços només recol·lecten les parcel·les amb fruits de més calibre i millor qualitat, i es deixen, en molts casos, part de la producció sense collir en l'arbre. Els fruits no recol·lectats es destinen a la indústria sense pràcticament beneficis per a l'agricultor.

A la baixa demanda s'uneix que els comerços són poc inclinats a recol·lectar fruits que poden veure's deteriorats per alteracions de l'escorça degudes a l'excés d'humitat, per la qual cosa les recol·leccions es retarden i es produeix una sobremaduració i una pèrdua de qualitat dels fruits.

Les recol·leccions del mes de novembre s'han centrat, principalment, en les varietats navelina i clemenules.

Altres varietats de taronja més tardanes, com la Lane Late, han aconseguit pràcticament el desenvolupament final del fruit, amb calibres lleugerament xicotets. Els híbrids de mandarina més primerencs com la varietat nova es troben en procés de maduració i són previsibles danys per alteracions de l'escorça degudes a l'excés d'humitat del mes. Altres varietats híbrides, com la Nadorcott i Orri, han aconseguit la grandària final del fruit i han iniciat el canvi de color. Els agricultors han realitzat durant el mes tractaments preventius contra fongs i tractaments amb fitorreguladors per a reduir la caiguda de fruits i les alteracions de l'escorça. A més, en el cas de les mandarines híbrides, més sensibles a l'alternària, també es fan tractaments per a reduir-ne la incidència. En varietats de satsuma ja recol·lectades com l'Okitsu i Clausellina, durant el mes s'han practicat podes i el triturat corresponent de les restes.

SOTSSECRETARIA

Esquerra: varietat nova a la Pobla de Vallbona. Dreta: varietat clemenules a Pedralba. Font: OCA el Camp de Túria.

Rebuig de calibres xicotets a Lliria. Font: OCA el Camp de Turia.

La Ribera Alta

A causa de les condicions òptimes de maduresa en què es trobava la gran quantitat de fruita, la incidència dels danys ha sigut més alta, ja que la fruita romania en l'arbre pel baix interès comercial que ha caracteritzat aquesta campanya. En alguns comerços privats i cooperatives van optar per recol·lectar els fruits situats a partir d'una determinada altura 1,00 - 1,30 m. En uns altres, es va decidir recol·lectar la fruita que per color permeta la comercialització directa, sense passar per cambra i, així, evitar possibles podridures en la fase de conservació. I alguns comerços van paraitzar completament la recol·lecció a l'espera de veure l'evolució els fruits (cal veure l'apartat de danys).

Pes dels caixons en camp durant la recol·lecció de navelina a la Pobla Llarga. Font. Secció d'Estudis Agraris.

Les plantacions de varietats tardanes han sigut les beneficiades de la climatologia d'aquest mes de novembre.

La Ribera Baixa

S'hi va continuar la recol·lecció de navelines, clementines i satsumes. Cal destacar la lentitud i la tardança en recol·lecció de les parcel·les de clementina i navelines per falta de demanda. En navelines quedaven per collir quasi la meitat de les parcel·les. Alguna parcel·la de satsumes quedava encara per recol·lectar. D'una altra banda, les varietats tardanes continuaven l'engreixament de fruits.

La Costera

La campanya va molt retardada i les pluges han contribuït a crear una situació de por entre els productors de clementines i navelines que ofereixen la producció sense preu.

La Canal de Navarrés

Es troba en plena campanya de recol·lecció, i hi destaca la taronja navelina, que és la principal varietat de la comarca. També la resta de taronges i mandarines.

La Vall d'Albaida

Va continuar la recol·lecció de clemenules i navelina, però la lentitud amb la qual es du a terme fa que, a poc a poc, s'acumule la collita per recol·lectar. La varietat clemenules ha patit el pixat com a conseqüència de les pluges del mes. No obstant això, per a la resta de les varietats de cítrics aquestes han resultat beneficioses.

4.6 FRUITERS

Fruiters de llavor

Al Racó d'Ademús cal destacar la caiguda dels fruits. Cal veure l'apartat "Danys".

Fruiters de pinyol

A la Ribera Alta han finalitzat els tractaments a base de coure per a accelerar la caiguda de fulla.

A la Vall d'Albaida va començar la poda de bresquilleres i albercoquers.

Poda de bresquilleres a Castelló de Rugat. Font: OCA la Vall d'Albaida.

Caqui

Al Camp de Morvedre s'ha finalitzat la recol·lecció. Els tractaments per a retardar la collita no són freqüents.

Caqui a punt per a podar. Font: OCA el Camp de Morvedre.

SOTSSECRETARIA

Al Camp del Túria la campanya del caqui no és bona a causa de la reducció de la demanda, la falta de calibre i l'alt percentatge de fruita danyada per pedra. Els danys per pedra a la zona de Lliria en algunes parcel·les han aconseguit el 90 %, ja que com que han madurat les zones “marcades” per la calamarsa s'han necrosat, i han fet inservibles els fruits per a comercialitzar-se.

Mal en caqui. Camp d'assajos de la Coop. de Lliria. Lliria. Font: OCA el Camp de Túria.

A l'Horta Sud es va reprendre la recol·lecció del caqui roig brillant.

A la Foia de Bunyol les pluges van ocasionar la caiguda de fulla. Cal veure l'apartat “Danys”.

A la zona nord de la Ribera Alta, En moltes plantacions, els fruits no s'han pogut recol·lectar per excés de maduració i en unes altres no es podran conservar en cambra. També ha sigut important el minvament general de qualitat, per pèrdua de fermesa de tots els fruits (en l'apartat “Danys” s'amplia la informació sobre el cultiu). Per a algunes plantacions de caqui amb fruita de baix calibre, la rentada de sals per les pluges del mes ha sigut beneficiosa.

A la Ribera Baixa va continuar la recol·lecció, i va quedar al voltant de la meitat de la collita per recol·lectar.

Molt avançada la recol·lecció a la Vall d'Albaida, únicament paralitzada els dies de pluja, va continuar a bon ritme.

Caquis tractats per a retardar-ne la recol·lecció. Llutxent. Font: OCA la Vall d'Albaida.

A la Canal de Navarrés s'estava acabant la poda en l'olivar. Tan sols queden en camp els calibres xicotets i els que s'han tractat amb àcid giberèl·lic per a retardar-ne la recol·lecció, encara que suposen una mínima quantitat respecte al total de la producció.

Magraner

A la Ribera Alta ha acabat la recol·lecció.

Kiwi

La recol·lecció del kiwi Hayward s'inicia a la zona de l'Hora Sud, mentre que a la Ribera Alta s'ha finalitzat.

Nisprer

Les parcel·les de cultiu del Camp de Morvedre es trobaven en plena floració.

Floració del nispro. Font: OCA el Camp de Morvedre.

4.7 VINYA

A la Vall d'Albaida les pluges, junt amb les baixades de temperatures, han provocat la caiguda de les fulles dels sarments.

Vinya: esquerra: la Poble del Duc. Dreta: Fontanars dels Alforins. Font: OCA la Vall d'Albaida.

A la Vall d'Aiora es van fer alguns abonats postcollita, però en la majoria de les parcel·les es troben en repòs hivernal.

A Requena les pluges no han afectat el cultiu perquè es trobava en parada vegetativa.

A la Serrania s'ha iniciat la poda dels sarments.

Vinya a la Serrania. Font: Oca la Serrania.

4.8 OLIVERA

A la Canal de Navarrés aquesta es troba en plena recol·lecció. Es va haver de parar alguns dies a causa de les pluges, però continua a bon ritme. S'està recollint oliva tant de l'arbre com del sòl i els rendiments són baixos. S'espera menys producció que la campanya anterior.

A la Vall d'Aiora va finalitzar el verol, el fruit es troba en fase de maduració. Van començar a realitzar-se les primeres recol·leccions. Es mantenen les bones expectatives de producció.

A Utiel es preveu una bona collita, un bon calibre, a causa de les pluges, amb el fruit que acaba la maduració, pròxim a l'inici de la recol·lecció. A Requena cal destacar l'efecte positiu de les pluges, que s'ha traduït en un augment de calibre del fruit. La campanya de recol·lecció s'ha iniciat a final de mes amb les varietats més primerenques (camamil·la).

A la Vall d'Albaida es va continuar la recol·lecció dels fruits.

Oliveres a Llutxent. Font: OCA la Vall d'Albaida.

A la Ribera Alta continua la recol·lecció sense incidències destacables.

A la Serrania es trobava en estat de desenvolupament final i verol de fruit, que ha agafat bona grandària gràcies a les últimes pluges. S'ha iniciat ja la recol·lecció.

Estat de l'arbratge i detall del fruit. Font: Oca la Serrania.

Al Camp de Túria les recol·leccions es van iniciar a principi de mes, amb produccions una mica superiors a les esperades, a causa de l'augment posterior de la grandària dels fruits. Amb les precipitacions es van paraitzar les recol·leccions i es van reprendre a final de mes, amb una part important dels fruits caiguts, per sobremaduració. Així, a les parcel·les recol·lectades després del període de pluges els rendiments han estat molt per davall de la producció normal.

4.9 AMETLER

A la Vall d'Aiora continuen els treballs de poda.

A Requena les pluges no han afectat el cultiu perquè es trobava en parada vegetativa.

Al Camp de Túria s'han continuat fent durant el mes podes amb el triturat posterior de les restes.

A la Serrania els arbres han perdut completament el fullatge i s'estan realitzant labors de poda en la majoria de les parcel·les. La manera predominant d'eliminació de restes de poda es fa mitjançant cremes controlades, encara que últimament s'hi observa cada vegada més la utilització de trituradores de restes de podes.

Parcel·la d'ametlers amb restes de podes. Font: Oca la Serrania.

4.10 GARROFERA

Recol·lecció finalitzada.

València, 3 de gener del 2019